



**DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS  
EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE  
GÖNCZY PÁL UTCAI TAGINTÉZMÉNYÉNEK  
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

## TARTALOMJEGYZÉK

<b>1. Az intézmény általános információi</b>	<b>3</b>
<b>2. Feladat ellátása a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Gönczy Pál utcai Tagintézményében</b>	<b>3</b>
2.1. Bölcsődei ellátás	3
2.2. Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások	4
<b>3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői</b>	<b>4</b>
3.1. A tagintézmény bemutatása	4
3.2. Személyi feltételek	5
3.3. Tárgyi feltételek	6
<b>4. A bölcsődei nevelés- gondozás célja, alapelvei</b>	<b>7</b>
4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	8
4.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása	8
4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	9
4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	9
4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	9
4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	10
4.7. A fokozatosság megvalósítása	10
4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése	10
4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	10
4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	11
<b>5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma</b>	<b>11</b>
5.1. Gyermekkép	11
5.2. Bölcsődei nevelés feladata	11
5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a család saját kompetenciájának megerősítése és fejlesztése	12
5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód optimális támogatása	12
5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlődésének elősegítése	12
5.2.4. A megismerési funkciók fejlődésének segítése	13
<b>6. Kiemelt szakmai célkitűzések</b>	<b>13</b>
6.1. Debrecen-Józsa városrészen az új bölcsődei ellátás megismertetése	13
6.2. Környezeti nevelés	14
6.3. Zenei nevelés	15
<b>7. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása</b>	<b>16</b>
7.1. Szakemberkép	16
7.2. Képzés, továbbképzés, önképzés	17
<b>8. A bölcsőde kapcsolatrendszere</b>	<b>17</b>
8.1. Kapcsolattartás a családokkal	17
8.2. Együttműködés az Egyesített Bölcsődei Intézmény tagintézményeivel	19
8.2.1. Kapcsolattartás egyéb intézményekkel	20
8.3. Kapcsolat a Gönczy Pál utcai Óvodával	20
8.4. A gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepünk	20
<b>9. A tájékoztatás helyi módja</b>	<b>20</b>

## 1. Az intézmény általános információi:

Az intézmény neve:	Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye
Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen, Varga utca 23.
Működési területe:	Debrecen közigazgatási területe
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása:	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Gönczy Pál Utcai Tagintézmény
A tagintézmény címe:	4225 Debrecen, Gönczy Pál utca 1-3.
Férőhely/ csoport:	96/8

## 2. Feladatellátás DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Gönczy Pál Utcai Tagintézményében

### 2.1. Bölcsődei alapellátás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (Gyvt.) 43. §-a határozza meg a bölcsődei ellátás feladatát. A bölcsőde olyan komplex szolgáltatást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei nevelés-gondozást végez a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján.

Bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Az ellátás a gyermek húsz hetes korától vehető igénybe. Amennyiben a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, akkor bölcsődei ellátás keretében tovább nevelhető, gondozható a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. A bölcsőde a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelését és gondozását is biztosítja.

Mint gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézménynek célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének az elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez. Hozzájárul a gyermekek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, a szocializációs hátrányok csökkentéséhez, az esetlegesen felmerülő veszélyeztetettség megelőzéséhez és megszüntetéséhez. A bölcsődei ellátás középpontjában közvetlenül a kisgyermek, közvetetten a kisgyermeket nevelő családok állnak. Ennek megfelelően bölcsődei ellátás nemcsak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

## 2.2. Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

### Időszakos gyermekfelügyelet:

DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye tagintézményeiben, az alapellátás prioritása mellett, a családi nevelést támogató gyermekfelügyelet szolgáltatást biztosítunk, gyeden, gyesen lévő szülők gyermekei részére. Nyugodt, biztonságos környezetben, a kortársakkal való együttjátszás lehetőségét nyújtjuk szakszerű felügyelet mellett. A gyermekfelügyelet szolgáltatása során figyelembe vesszük a kisgyermeknevelés szakmai alapelveit, és gyakorlatát.

Szolgáltatás főbb jellemzői:

- A térítés ellenében nyújtott szolgáltatást egy-egy órára, napra, de akár több napra, vagy hétre, is igénybe lehet venni, előzetes bejelentkezés után, a bölcsőde nyitvatartási idején belül.
- Igény szerint étkezési lehetőséget is biztosítunk szintén térítési díj ellenében.
- Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.
- Az igénybevételhez nem szükséges munkáltatói igazolás. Az igénybevétel feltétele a gyermek egészsége, melyről a szülő ír nyilatkozatot és igazolja a kötelező védőoltások meglétét.

## 3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

### 3.1. A tagintézmény bemutatása

Az újonnan megnyíló tagintézmény a „*Bölcsődei férőhelyek kialakítása Debrecen – Felsőjózsa városrészén*” című -TOP-6.2.1-19-DE1-2020-00004 számú projekt keretében valósult meg. Az új tagintézmény megépülésének célja, hogy a Debrecen –Józsa városrészén is legyen bölcsődei ellátás, ahol eddig csak a családi bölcsőde szolgáltatás volt elérhető.

Debrecen-Józsa, Debrecen közigazgatási részeként a város központjától 10 km-re, de a város határától mindössze 2,5 km-re terül el. A településrészt kertvárosi jellege teszi vonzóvá, mely egyre több családnak kínál otthonteremtési lehetőséget. Debrecen-Józsa lakossága dinamikusan növekszik, a település lélekszáma 12.000 felett van, a háztartások száma pedig 3900. Az infrastruktúra is egyenletesen fejlődik. 2007-ben adták át Józsa új központját, a Józsaparkot, mely bevásárló, közösségi, egészségügyi és kulturális központja a településrésznek. Mindez vonzza a fiatal családokat és folyamatosan emelkedik az itt élő gyermekek száma, amely a biztató utánpótlást is előrevetíti a bölcsődét igénybe vevők vonatkozásában. A fejlesztés hozzájárul a helyi lakosság életminőségének javításához és elősegíti a kisgyermekes szülők munkaerőpiacra való rugalmasabb visszatérését.

Az új tagintézmény Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye legújabb tagintézményeként Debrecen-Józsa városrész kertés övezetében épült meg. A városi forgalomtól távolabb helyezkedik el, de tömegközlekedéssel és autóval is könnyen megközelíthető. Parkolási lehetőség közvetlenül az intézmény előtt található, a beruházás részeként kialakított önálló parkolóban. Az új bölcsőde elhelyezkedése garancia lehet a családok elégedettségére, hisz mellette található a Gönczy Pál Utcai Óvoda és a Debreceni Gönczy Pál Általános Iskola. A három intézmény kapcsolódása révén egy-egy család több

korcsoportú gyermekeinek tud egy helyen, egy megközelítéssel magas minőségű infrastruktúrára épülő nevelési-oktatási szolgáltatást adni. A bölcsőde épülete teljes egészében akadálymentesített.

A bölcsődeépület külső és belső tereinek arculatát a természet ihlette. A szomszédos kis erdő természeti elemei (fa, madarak) köszönnek vissza a mintákban, színekben, így szinte beolvastva az épületet a környezetébe. A négy gondozási egységben nyolc gyermekcsoport található, melyek a környező erdő madarairól kapták a nevüket (Fecske, Cinke, Bagoly, Harkály, Gólya, Gerle, Fülemlé, Pacsirta). A csoportszobák kellemes, pasztell színűek, melegséget és nyugalmat árasztanak. A természeti design az épület minden helységében hangsúlyos. A csoportszobák egy-egy előre meghatározott falán, pasztellszínek használatával, lágy hullámvonalak által keltett „égbolt” jelenik meg, tapéta formájában. Az égbolton 3d-s plasztikus felhők és az adott csoport madár logója kapott helyet, ezzel egyedivé téve az adott csoportszobát. A közösségi terekben, folyosókon is a fa-erdő motívum halad tovább. Az épület külső falain a dekorfóliák színes erdőmotívumai teremtenek összhangot a külső környezettel. Az épület benti és kültéri helyiségeinek berendezése, valamint természettematikus kialakítása lehetőséget ad az élményszerzésre és a tapasztalatgyűjtésre.

Az épületben megtalálható minden kiszolgálóhelyiség: főzőkonyha, raktárak, ebédlő, mosoda, varróhelyiség és az adminisztratív funkciót betöltő helyiségek, iroda, kisgyermeknevelői szoba, irattár. A közösségi programoknak két központi belső tér nyújt ideális teret.

A 8 csoportszobának 4 kültéri játszóterasa van és egymástól függetlenül, két külön udvarrészrel funkcionál az épület. A játszóhelyeket körülvevő területek parkosítása, a közlekedő járdák mentén kihelyezett virágládák, a kültéri padok, a színes útjelző táblák kellemes összehatást biztosítanak az udvaron is.

Célunk, hogy a csendet és nyugalmat árasztó természeti közeg hangulata és a családbarát közösségi terek funkciói együtt adjanak lehetőséget az itt nevelkedő gyermekek harmónikus fejlődéséhez.

### **3.2. Személyi feltételek**

A szakmai létszámkeret „a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet” hatályos rendelkezéseinek figyelembe vételével lett összeállítva. A kisgyermeknevelők szakképzettek és többen pedagógus vagy szociális területen szerzett diplomával is rendelkeznek. A kisgyermeknevelők munkáját képzett bölcsődei dajkák segítik, akik elsősorban higiéniai, takarítási feladatokat látnak el, valamint részt vesznek a gyermekek felügyeletében és a tárgyi feltételek előkészítésében. A technikai dolgozók (szakács, konyhai kisegítő, mosónő, varrónő) saját szakmájuk professzionális ismeretével tudnak hatékonyan hozzájárulni a minőségi kisgyermekellátáshoz.

A bölcsőde munkatársi közössége már gyakorlattal rendelkező dolgozókból és pályakezdő szakemberekből tevődik össze. A bölcsőde személyi állománya 29 főben meghatározott.

bölcsődevezető	1 fő
kisgyermeknevelő	18 fő
bölcsődei dajka	4 fő
szakács	2 fő
konyhai kisegítő	2 fő
mosónő	1 fő
varrónő	1 fő

A tagintézményben dolgozó minden munkatárs alapvető szakmai attitűdjére jellemző kell, hogy legyen a „gyermekek mindenekfelett álló érdekének” érvényesítése. Ennek érdekében fontosnak tartjuk, hogy az újonnan megalakuló közösségünk minden tagja a következő szemléletet képviselje:

- Kapcsolatait az érzelmi melegség jellemezze.
- Gyermekszeretet és gyermekközpontúság, mely a gyermek és család érdekeit veszi figyelembe.
- „Mester és tanítványa” viszonyban egymást segítő, toleráns munkatársi viszony kialakítása.
- Elhivatott és felelősségteljes munkavégzés.
- Minden tettük értékhordozó, értékközvetítő legyen.
- Az önképzés, „az élethosszig tartó tanulás” szemléletének képviselője, nyitottság a megújulásra.

Az új tagintézmény szakmai létszámának kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyakorlott, és a pályakezdők megfelelő arányát, és értékékként kezeljük a generációk sokszínűségét. Célunk, hogy egy jól összeszokott és stabil munkahelyi kollektíva alakuljon ki. Fontos feladat lesz, hogy a dolgozói kollektíva igazi munkaközösséggé váljon, amihez elengedhetetlen az elfogadás, egymás támogatása, segítése.

Az intézményben folyó szakmai munkát több szakember is segíti majd. Az intézményvezetés támogatja a munkaközösség kialakítását és az új tagintézmény integrálását a meglévő intézményi struktúrába. A szaktanácsadó az első hónapokban a gondozás-nevelés feltételeinek kialakításában nyújt folyamatos - a tagintézménybe történő kihelyezett munkavégzés által - szakmai segítséget. A bölcsőde pszichológusa kérésre a gyermekcsoportok megfigyelésével és a szülőknek, kisgyermeknevelőknek egyaránt nyújtott egyéni tanácsadással vesz részt a pedagógiai munkában. Bölcsődénk étlapját az Egyesített Bölcsődei Intézmény szakképzett élelmezésvezetője és dietetikusa állítja össze, és felügyelik a főzés folyamatát.

### 3.3. Tárgyi feltételek

Az ingatlanon megépült új bölcsőde alkalmas az alapító okiratban rögzített feladatainak ellátására, mivel a szakszerű működés feltételei adottak.

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezet úgy került kialakításra, hogy megfeleljen a jogszabályi előírásoknak, valamint a bölcsődés korosztály életkori sajátosságainak. Ezek vetületében olyan biztonságos, esztétikus, tevékenységre serkentő környezet jött létre, mely a bölcsődei szolgáltatás magas színvonalú megvalósítását teremti meg.

A csoportszobák modern, a mai kor elvárásainak megfelelő minőségi bútorokkal vannak berendezve. A gyermekek tevékenységéhez szintén modern, magas pedagógiai értékkel

bíró eszközök, játékok kerültek a szobákba, amihez figyelembe vettük a csoportba járó gyermekek életkorát, fejlettségét, létszámát.

A csoportok nevei tükrözik a természet közelségét, a környezeti sajátosságokat, de a kisgyermeknevelők teszik majd egyedivé a szobákat. Környezetük esztétikájában, berendezésükben várhatóan meg fog mutatkozni az ott dolgozók igényessége, mellyel a gyermekek esztétikai neveléséhez és érzelmi gazdagodáshoz járulnak hozzá. A tárgyak tartóssága, esztétikuma és minősége, a gyermekek, a családok és a dolgozói kollektíva megelégedésére szolgálnak.

A csoportszobákhoz közvetlenül kapcsolódó fürdőszoba egyedi kialakítású, mely biztosítja a nyugodt, és zavartalan gondozáshoz szükséges feltételeket. A gyermeköltözőben jellel ellátott szerényekben tudják a szülők tárolni a gyermekek váltóruháit. A babakocsik, szülői és dolgozói biciklik napközbeni tárolása is kialakított.

A játszókertek rendelkeznek rögzített játékokkal (babaház, csúszdatorony, fészekhinta, játszóvár, homokozó), valamint beépített vízpermetező pancsolóval egyaránt, melyek fejlesztik a gyermekek mozgáskultúráját és élményszerűvé teszik az udvari játékot. A külső területen váltakozó a füves és a gumiburkolattal ellátott tér megosztottsága. A csoportszobákhoz közvetlenül kapcsolódó, árnyékolóval ellátott védett teraszok biztosítják, hogy minden évszakban lehetőség legyen a szabad levegőn való tartózkodásra. Az Egyesített Bölcsődei Intézményében kialakított ételmezési folyamatok alapján a központi ételmezési beszerzést és kiszállítást követően, saját főzőkonyhában készítik el a friss napi menüket a gyermekek és dolgozók számára. Az étlapot ételmezésvezető állítja össze és a diétás étrendet igénylők esetében dietetikus hagyja jóvá. A bölcsőde konyhája modern konyhatechnológiai berendezésekkel felszerelt és megfelel a HACCP követelményrendszerének.

#### **4. A bölcsődei nevelés- gondozás célja, alapelvei**

„A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.” (A Bölcsődei Nevelés – Gondozás Országos Alaprogramja)

A bölcsődénkben a napközbeni ellátás keretén belül a gyermek fizikai, érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtése a legfőbb cél. Feltétel nélküli szeretettel, kulturális, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével és gazdag tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával tudjuk elősegíteni a harmonikus fejlődést. Célunk olyan biztonságot nyújtó, érzelmekben, tapasztalatokban gazdag, sokszínű bölcsődei élet megszervezése, ahol szakszerű (személyi és tárgyi feltételeken egyaránt alapuló) ellátás biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges kereteket. A szakmai alapelvek mentén feladatunk a kisgyermekes családok igényeinek megismerése, a családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, a szülői kompetenciák figyelembevételével. A bölcsődénkben további cél, hogy a gyermekek olyan készségekre és képességekre tegyenek szert, amely segíti őket az új környezetük megismerésében. Lehetőséget szeretnénk adni számukra a külső világ tevékeny megismerésére.

Az újonnan megnyíló Gönczy Pál Utcai Tagintézményben törekszünk az Egyesített Bölcsődei Intézmény által képviselt értékek megőrzésére, a kialakított protokollok átvételére.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának és más szakmai standardok ismerete elsődleges számunkra. Az új tagintézmény egységes összintézményi szellemben látja el feladatait; igazodva a helyi közösségi sajátosságok és a fenntartó elvárásaihoz. A Debrecen-Józsán élő családok igényeinek megfelelően olyan családbarát bölcsődét kívánunk működtetni, ahol a bölcsődés korosztály fejlődésének törvényszerűségeire építve változatos családi programokat is kínálunk. Professzionális szakmai attitűddel támogatjuk, hogy a gyermekek vidám, mindenre nyitott, kiegyensúlyozott, játékában elmélyülő kreatív és megfelelő önbizalommal rendelkező egyéniséggé fejlődjenek.

## **A bölcsődei nevelés alapelvei**

### **4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése**

A családi rendszer olyan egység, melynek jól megfigyelhető egyedi sajátosságai vannak. Hagyományait, szokásait megismerve tudunk kapcsolódni a családi neveléshez intézményi keretek között. A jól működő, hatékony családi működéshez rugalmas, átjárható határookra van szükség. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelezettsége.

A bölcsődei ellátásnak összhangban kell lennie a gyermek szükségleteivel. A családi nevelés elfogadása és tiszteletben tartása mellett, ezeket erősítve, olykor azt kiegészítve vesz részt a bölcsőde a kisgyermek nevelés-gondozásában. A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség kibontakoztatására, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul. Ahhoz, hogy a gyermeket megismerjük, megértsük, egyéni szükségleteit felismerjük, szükséges, hogy megismerjük és megértsük a hozzá tartozó család működését. Erre a családlátogatás, a beszoktatás, az egyéni beszélgetések, családi napok, szülőcsoportos beszélgetések adnak alkalmat, amikor a szülő is betekinthez a bölcsőde életébe és a kisgyermeknevelőnek is lehetősége van indirekt formában megismerni a családra ható tényezőket.

### **4.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása**

A gyermeki fejlődés egy rendkívül változatos, dinamikus folyamat, melynek során a gyermek képességei, készségei, a szűkebb és tágabb környezet jellemzői folyamatosan és kölcsönösen hatnak egymásra. A bölcsődében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek egyéni szükségleteire, hiszen a gyermek egyedi és megismételhetetlen. A bölcsődei nevelés-gondozás a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésére irányul. A kisgyermeknevelő elsődleges feladata: a felismerés és támogatás. Észre kell vennie, ha a szülőnek nevelési nehézségei vannak. Ebben az esetben támogató megértéssel és pedagógiai tanácsadással tud segíteni. Észre kell vennie, ha a gyermek fejlődésében elmaradás, megakadás tapasztalható. Ebben az esetben a szülő megfelelő tájékoztatása és a megfelelő szakemberhez történő irányítás a feladat, hogy mielőbb segítséget kapjon a kisgyermek és rajta keresztül a család. A szakembernek fel kell figyelnie rá, ha a gyermek alapvető szükségletei nincsenek kielégítve, vagy olyan szülői magatartást, mulasztást tapasztal, ami a gyermek fejlődését veszélyezteti, gátolja. Amennyiben elhanyagolást, veszélyeztetést, bántalmazást tapasztal, abban az esetben feladata és kötelessége az észlelő- jelzőrendszer tagjaként jelzéssel élni.



### **4.3 A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként olyan ellátást biztosít, amely a családi nevelés értékeit, a családi hagyományokat megismerve és az egyediségüket erősítve vállal szerepet a kisgyermek nevelésében. Fontos, hogy a családokat aktív résztvevővé tegyük a bölcsőde életében. Nyitottan fogadjuk őket és elérhetővé tesszük számukra a mindennapi bölcsődei életbe való bekapcsolódás élményét, lehetőségét. Amikor a bölcsőde belép a családok életébe, mint első intézmény és másodlagos szocializációs közeg, akkor nem átveszi a család szerepét, hanem segíti a családot a gyermek nevelésében és gondozásában, amíg a szülők távol vannak, hogy megteremtsék a család fenntartásának feltételeit. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő nem felülírja a családi nevelést, hanem azt megismerve, annak erősségeire építve kapcsolódik a családhoz. Ennek fontos feltétele, hogy a családok érezzék azt a partnerséget és tiszteletet, amit azáltal érünk el, ha lehetőséget adunk számukra, hogy tevékenyen bekapcsolódjanak a bölcsőde életébe. Ehhez jó kiindulópont a szülővel történő beszoktatás, illetve a családi napok, délutánok.

### **4.4 A kisgyermeki személyiség tisztelete**

Minden kisgyermek egyéni szükségletekkel rendelkezik. Személyiségük folyamatos fejlődésen, változáson megy át, ezért a kisgyermeket különleges védelem, szeretetteljes bánásmód illeti meg. A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, megbecsülés, bizalom és védelem kell hogy övezze. Alapvető joga, hogy fejlődéséhez megkapjon minden segítséget, szükség esetén speciális fejlesztésben részesüljön, speciális szükségletei ki legyenek elégítve. Azáltal, hogy gyermekkorban tiszteletteljes közeget teremtünk számára, hatást gyakorolhatunk a gyermek egész személyiségfejlődésére. A megkapott tisztelet egy védő burok is a gyermek számára, ami segíti őt a szociális környezetének elfogadásában, a beilleszkedésben.

### **4.5 A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

Az ideális kisgyermeknevelő melegszívű, érdeklődő és empatikus, érett személyiség, nyugalom és pszichés jóllét jellemzi. Jó kommunikációs készséggel rendelkezik, naprakész szakmai tudása, tapasztalata van.

A kisgyermeknevelőnek megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel kell rendelkeznie, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás feladatait, a családokkal való kapcsolattartást magas színvonalon valósítsa meg. Szakmai jártasságát, elmélet és gyakorlat orientált szakmai tudását meghatározó tulajdonságai között kell említeni. A 0-3 éves korosztály a legszenzitívebb. Ebben az életkorban a gyermekek leginkább cselekvésbe ágyazottan és mintaadás útján szerzik meg az ismereteket. Legfőbb mintaadó számukra a szeretett személy, aki bölcsődei viszonylatban nem más, mint az őt gondozó felnőtt. Nemcsak a gyermek számára mintaadó a kisgyermeknevelő, hanem a szülő, a családok számára is. Hozzá fordulnak tanácsért, vagy vele osztják meg szülői örömeiket, kihívásaikat. Éppen ezért a kisgyermeknevelő felelős azért, hogy tudása naprakész legyen. Külső megjelenése, viselkedése, kommunikációja és az általa képviselt értékek valóban kongruens személyiséget tükrözzenek.

### **4.6 A biztonság és stabilitás megteremtése**

A bölcsődében a biztonság és stabilitás megteremtése kiemelt fontosságú szakmai alapelv. A gyermek biztonságérzete megrendülhet amikor bölcsődébe kerül. A kiszámítható

bölcsődei napirend, a tevékenységek ritmikus ismétlődése növeli a biztonságérzetet. Bár a gyermek nem tud időmértékben gondolkodni, a napi tevékenységek kialakult sorrendje segíti a tájékozódását. Növeli a biztonságérzetét a személyi és tárgyi környezetének állandósága. Így a csoportállandóság és a saját kisgyermeknevelő rendszer hozzájárul az érzelmi biztonságához, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek. Ezek a napi események növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új szokások kialakulását. A beszoktatás folyamatában kezdetben az otthoni napirend dominál, majd a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi fel a kapcsolatot a gyermekkel és ismerteti meg a bölcsődei napirenddel. A kisgyermeknevelő törekszik arra, hogy nyugodt, bizalmon alapuló légkört teremtsen, mely a meghitt kapcsolat kialakulásának, megszilárdulásának alapja.

#### **4.7 A fokozatosság megvalósítása**

A gyermek alkalmazkodóképességének fokozatos terhelése segíti a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. Az elvárások megfogalmazásakor figyelembe kell venni az életkori és egyéni sajátosságokat, a gyermek pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, valamint a személyi és tárgyi környezet nyújtotta lehetőségeket. Fontos az egyéni igényekre való odafigyelés és az egységes nevelő hatások alkalmazása. Mindennek az a célja, hogy a kisgyermeknek lehetősége legyen lépésről lépésre alkalmazkodni egy-egy új helyzethez, illetve elsajátítani új szokásokat.

#### **4.8 Az egyéni bánásmód érvényesítése**

A bölcsődei nevelés-gondozás során nincsenek mindenki számára azonos módon és életkorban elérendő fejlettségi szintek. Minden gyermek egyedi, ezért az egyéni fejlettségének, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotának megfelelő érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban kell, hogy részesüljön. A kisgyermeknevelőink meleg, szeretetteljes odafigyeléssel segítik a gyermekek fejlődését, melyhez elengedhetetlen a szakember őszinte érdeklődése, a gyermek kompetenciájának támogatása, a pozitívumok erősítése.

Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen eltérést mutat az átlagos fejlődéstől.

#### **4.9 Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A kisgyermeknevelő valamennyi megnyilvánulása modell a kisgyermek számára. A gondozás (öltözködés, pelenkázás, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetenciaérzésének erősítése. A gondozás egy bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérrel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem kap

elmarasztalást. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

#### **4.10 A gyermeki kompetenciakészítés támogatása**

A 0-3 éves kisgyermek nevelésének-gondozásának minősége meghatározó alap az életére. A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák. Az érzelmi és szociális készségek optimális fejlődéséhez elengedhetetlen a felnőttel való, szeretetre épülő, bensőséges jó kapcsolata. A gyermek környezetében élő felnőtteknek, szakembereknek, mint modelleknek ebben óriási felelősségük van. A gyermek szükségleteire a gyermek számára kielégítő, megnyugtató választ kell adni. Szükség van a megfelelő kommunikációra, bensőséges interakciókra. A korai életévekben szerzett érzelmi tapasztalataik mintái meghatározóak lesznek később a másokkal való viszonyaikban, társas kapcsolataikban. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, erősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének biztos alapjait.

## **5 Feladatellátás részletes szakmai tartalma**

### **5.1 Gyermekkép**

Alapvető szakmai hozzáállásunk, hogy tudjuk, hogy az első 1000 nap a fogantatástól a gyermek 3 éves koráig tartó időszak egyedi és megismételhetetlen, mely meghatározza a későbbi kötődési, közösségi és érzelmi megéléseit.

Gyermekképünkben nem elvárásokon alapuló gyermeki személyiség él. Müller Péter gondolataihoz kapcsolódva hisszük, hogy „a nevelés nem külső és erőszakos kényszerítést, nem a gyerek fejébe töltött tudást jelent, hanem külső segítséget egy belső érlelődéshez.”

### **5.2 Bölcsődei nevelés feladata**

A bölcsődei nevelés komplex szaktudást igénylő összetett pedagógiai munka. A gyermekek életében ez a 0-3 éves korig tartó egyedi és megismételhetetlen életszakasz, valóban a legnagyobb jelentőséggel bír. Hiszük, hogy a felkészült és szerteágazó szaktudással rendelkező szakemberek kulcsfontosságúak ebben az időszakban. A gyermekek nevelése a megváltozott családi és gazdasági szerepek miatt sok családban a napközbeni intézményesített formákra tevődik át. A bölcsőde, mint első intézményesített szocializációs közeg nagy jelentőséggel bír a személyiség alapjainak formálásában, a tapasztalatok, lenyomatok képzésében.

### **5.2.1 A családok támogatása, annak erősségeire építve a család saját kompetenciájának megerősítése és fejlesztése**

Tiszteletben tartjuk, hogy a családnak, mint a gyermek elsődleges szocializációs közegének kitüntetett szerepe (joga és kötelezettsége) van a nevelésben. A kisgyermeket a születése pillanatától a családjában érik azok a meghatározó mintázatok, ingerek és tapasztalatok, melyek értékeket és szokásokat közvetítenek és hatnak a gyermek személyiségfejlődésére.

A bölcsődei intézmény segíti és támogatja a család nevelési, gondozási, szocializációs és kulturális funkcióit. A család szociokulturális háttérének megismerése után a bölcsődében folyó nevelési és gondozási folyamatoknak azokkal összhangban kell lennie. A kisgyermeknevelők elsődlegesen a családlátogatás alkalmával nyernek betekintést a család működésébe. Bármilyen felmerülő diszfunkció, probléma vagy szükséglet és egyéni igény esetén törekszünk megoldási alternatívákat felkínálni. Bölcsődei ellátásunk által a gyermekeket nevelő családoknak komplex szakmai támogatást kívánunk nyújtani, mely segíti őket a szerepeik és a családi funkcióik betöltésében.

### **5.2.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód optimális támogatása**

A kisgyermek harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése kiemelt feladata a szakembereknek.

Az egészségtudatos életmódra való nevelést a bölcsődénkben:

- ✓ a kisgyermek életkorához és egyéni igényeihez igazodó rugalmas napirenddel,
- ✓ életkorának megfelelő változatos egészséges táplálkozással,
- ✓ az önfelelt szabad játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenységgel,
- ✓ és a nyugodt pihentető alvással biztosítjuk.

Az egészségmegőrzést nem lehet elég korán elkezdni, amely nemcsak a betegségek elkerülését célozza meg, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére is nevel.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a gyerekek a lehető legtöbb időt tölthessék a szabad levegőn, mely ellenállóbbá teszi az immunrendszerüket, pozitív hatással van a közérzetükre és a friss levegőn végzett aktív mozgás a stressz érzetüket is csökkentheti. Ennek kiváló teret biztosít a bölcsődénket körülölelő zöld terület. Az immunrendszer kiegyensúlyozott fejlődését egészséges táplálékok biztosításával is támogatjuk. Igyekszünk minél több gyümölcsöt és zöldséget megismertetni és megkóstoltatni a gyerekekkel. Amennyiben a gondozási folyamatok során valamilyen megakadást, eltérést tapasztalunk (pl. étkezés, mozgás, alvás terén) egyéb szakembereink (pszichológus, szaktanácsadó) bevonását kezdeményezzük és hozzásegítjük a szülőt a megfelelő támogatás eléréséhez.

### **5.2.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlődésének elősegítése**

Amikor egy kisgyermek bekerül a bölcsődébe, hirtelen sokszereplőssé válik az őt körülvevő társas közeg. Ez több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalásához, mely által alkalmazkodási, együttműködési készségeket sajátít el. A társas együttlét helyzetei mélyítik a bizalmát, segítőkészségét, érzelmi megélését, valamint segítik az erkölcsi és társas szabályok elfogadását.

A bölcsődébe kerülés ugyanakkor nagy kihívás a gyermek számára. Az új környezethez való alkalmazkodás, a családtagjain kívül másokkal történő bizalmi és érzelmi kapcsolat kialakítása megterhelik az alkalmazkodóképességét. Ebben a nehéz helyzetben, az érzelmi megélésének támogatása, kifejezése és a negatív érzelmek feldolgozásának segítése a kisgyermeknevelő feladata.

A kisgyermeknevelő érzelmi melegségével és biztonságot nyújtó nevelői magatartásával nyújt mintát a kisgyermek számára és ezáltal segíti a gyermek szociális kompetenciáinak fejlődését.

#### **5.2.4 A megismerési funkciók fejlődésének segítése**

Bizonyos megismerési funkciók - például az érzékelés, a figyelem, a memória, a gondolkodás és a nyelvi fejlődés- kisgyermekkorban fejlődnek a legintenzívebben.

A bölcsődei támogató környezet, a játékos tanulás és az ösztönző kommunikáció mind hozzájárulnak a gyermek:

- szókincsének bővüléséhez, nyelvi fejlődéséhez,
- a gondolkodás fejlődéséhez, sémák alkotásához, megérteni a különbségeket és az egyezéseket a dolgok között,
- figyelmének fejlődéséhez, a hosszabb távú figyelem kialakulásához,
- érzékszerveinek tökéletesedéséhez.

A kisgyermek kognitív képességeinek fejlődését érzékelési, figyelem és gondolkodásfejlesztő játékokkal (például építőkockák, formabedobó, gyurma, puzzle) segítjük. Környezetét úgy alakítjuk ki, hogy az biztonságos, ösztönző és változatos legyen. A kisgyermek motorikus képességeit testi aktivitás elérésével ösztönözzük, melyben segítenek a mozgást fejlesztő, - mászást, kúszást, ugrást, tornát, kerékpározást - segítő eszközök. Személyes interakciók során mondókával, énekekkel, mesével a tiszta nyelvi környezet biztosításával támogatjuk a gyermek beszédfejlődését.

## **6 Kiemelt szakmai célkitűzések**

Az újonnan megnyíló tagintézményünk két fő irányvonalra fókuszál a szakmai célkitűzések tekintetében.

- I. Az ellátás megismertetése a helyi családokkal. Álmodtunk egy színvonalas környezetben megvalósuló minőségi kisgyermekellátást ezen a településrészen. Ezt azonban láthatóvá, vonzóvá kell tennünk az itt élő családok számára.
- II. A ránk bízott kisgyermek a jövő záloga. Szakmai célkitűzésünk legfőképpen arra irányul, hogy a ránk bízott kisgyermek lelkébe olyan ének dallamát helyezzük el, mely a belső halláson át értékként marad velük. Természet és művészet. Két öserő, melynek segítségével azt kívánjuk elérni, hogy a gyermek felfigyeljen a környezet szépségeire és már kicsi kortól váljék számára természetessé annak védelme.

### **6. 1. Debrecen-Józsa városrészen az új bölcsődei ellátás megismertetése**

A településrészen intézményesített formában fenntartott bölcsődei ellátás eddig nem működött. Az itt élő és bölcsődés korú gyermekeket nevelő családok, Debrecen különböző városrészeiben kerestek bölcsődei férőhelyet és napi ingázással oldották meg az ellátás igénybevételét. Ez komoly szervezési és időgazdálkodási nehézséget okoz egy család számára. Az új bölcsőde ezt a terhet veszi le a szülők válláról. A már gyermekeket nevelő családok a bölcsődei ellátással kapcsolatban rendelkeznek tapasztalattal, míg az újonnan gyermeket vállaló szülők esetében maga a bölcsődei ellátás ismeretlen lehet.

A fentiek okán feladatunk kettős: egyrészt megismertetni a településen megjelenő új ellátási formát, másrészt bizalmat kiépíteni az új intézmény irányába.

Erre vonatkozó feladatunknak az alábbiak mentén kívánunk eleget tenni:

**Bizalom kiépítése:** A kölcsönös és együttműködésen alapuló bizalmi kapcsolat kiépítése elsődleges feladat, mind az ott élő családok, intézmények, helyi szervek felé.



A nyitást követő időszakban külső és belső kommunikációs csatornákon online és személyes módon is a bizalom kiépítését célozzuk meg, mint kiemelt szakmai folyamat. Fontos feladatnak tartjuk kiemelt szakmai célkitűzéseink megismertetését és a szülői bevonás elérését, hisz a legjobb hírvivő nem más, mint a megszerzett tapasztalat.

## 6.2. Környezeti nevelés

A minket körülvevő környezet, a környezeti változások arra hívják fel a figyelmet, hogy a csökkenő zöld területek, energiaforrások és javak nem fognak a végtelenségig a rendelkezésünkre állni. Ezért napjainkban a környezet megóvására és a fentartható fejlődésre való nevelés egyre inkább hangsúlyossá válik. A környezettudatos magatartás kisgyermekkorban alakítható ki a legkönnyebben, mivel a gyerekek nyitottak, fogékonyak az ismeretek megszerzésére. Amennyiben ebben az időszakban értékes természet és környezetbarát ismereteket szereznek, akkor felnőtt korban is nagy valószínűséggel fognak környezettudatosan gondolkodni és cselekedni.

Célunk, hogy az intézményünkbe járó valamennyi gyermek a tevékenységek által olyan minták, képességek és értékrendek birtokába jusson, melynek eredményeként már kicsi gyermekkorától fogva természetessé válik számára a környezet védelme.

Ennek érdekében törekszünk:

- a természet szépségeinek, változatosságának megismertetésére (felfigyelni rá, megcsodálni, meghallgatni, utánozni),
- környezettudatos magatartás megalapozására (nem taposom el, megismerem a körülvevő élővilágot),
- mintákat, szokásokat kialakítani, melyek segítik a környezet iránti pozitív viszony megerősítését (elültetem, meglocsolom, ápolgatom),
- energiatakarékos modellnyújtásra (takarékos víz- és áramfogyasztás),

- élményalapú, a környezet változásait megfigyelni és felismerni segítő mondókák, történetek, mesék közvetítése és a természeti kincsek gyűjtése, felhasználása (falevél, termések).

A fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, ingergazdag környezettel tesszük lehetővé, hogy a gyerekek nyitottan, érdeklődéssel forduljanak a környezet felé, kedvük legyen aktívan tevékenykedni. Sok lehetőséget kínálunk tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. Követhető, pozitív mintát nyújtunk. A környezeti nevelés céljait és feladatait a velünk szorosan együttműködő szülőkkel közösen szeretnénk megvalósítani. Szeretnénk, ha nem csak megismernék szakmai célkitűzéseinket, hanem közös értéként tekintenének rá és részt vennének annak megvalósításában.

### 6.3. Zenei nevelés

A természetnek nem csak látható, hanem hallható része is létezik. Szeretnénk, ha gyermekeink meghallanák ezeket a hangokat, felfigyelnének ezekre a „dallamokra” és megismernék annak áldásos erejét. Ebben hívjuk segítségül a művészetet, vagyis a zenei nevelést.

A bölcsődei zenei nevelés fontossága az Egyesített Bölcsődei Intézmények tagintézményeiben kiemelkedő. A gyermeket érő ének-zenei élmények sokasága bölcsődénkben Kodály Zoltán útmutatásai és Forrai Katalin módszertanának alapelvei nyomán valósul meg.

Intézményünkben több kisgyermeknevelő is elvégezte az Intézmény által szervezett „Bölcsődei zenei nevelés” c. képzést Gróh Ilona vezetésével.

Bölcsődei zenei nevelésünk alapelvei a következők:

- Zenei nevelést a lehető legkorábban el kell kezdeni.
- Fontos, hogy tiszta forrásból, a magyar néphagyományokból induljon ki a zenei nevelés.
- A gyermekeknek a legértékesebb zene való.
- A zenei nevelés központjában az éneklés álljon.

Célunk, hogy a kisgyermekeket érdeklődővé és figyelmessé tegyük a zene iránt. A népi hangutánzók, komponált gyerekdalok, népdalok és ölbéli játékok segítségével hatunk a gyermek egész személyiségére. Ezek a hangutánzók, népi játékok gyakran épp a természet jelenségeit mutatják be. Gondoljunk csak pl. „Fújja a szél a fákat, letöri az ágakat. Reccs” mondókára. Ezek közvetítése a szülők felé is meghatározó feladatunk lesz. A zenei nevelést segítő játékeszközök (báb, rongybaba, képek, hangszerek, Ringató könyvek) gyarapítják a gyermek zenei ismereteit, valamint támogatják az éneklésben. A természeti és zenei nevelés játékeszközeinek összehangolásával és egymásra építésével arra törekszünk, hogy megmutassuk azt is, hogyan lehet a természet adományait játéknak, hangszernek használni pl. két fadarab, mint ritmushangszer. A zenei nevelés transzfer hatása megfigyelhető a gyermekek beszéd és mozgásfejlődésében egyaránt.

A kiemelt szakmai célkitűzésünkben megvalósított zenei és környezeti nevelés, rendkívül előnyös lehet a kisgyermek számára, és számos területen képes támogatni fejlődésüket, ideértve a kognitív, emocionális, nyelvi, szociális és motorikus képességeiket. A pozitív impulzusok, az interakciók és a játékos tanulás a fenti területeket érintve éri el komplex pedagógiai hatását.

## 7. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

### 7.1. Szakemberkép

A minőségi gyermekellátás kulcsszereplője a kisgyermeknevelő. Új bölcsődénk minden tekintetben megfelel a legmagasabb szakmai követelményeknek mind a kialakítás, mind a tárgyi felszereltség szempontjából. Mindez azonban a kisgyermeknevelő által válik a kisgyermek számára biztonságot nyújtó játszótérre. Bölcsődénkben folyó szakmai munka keretét a tárgyi feltételek biztosítják. Tartalmát a szakemberkép adja, amit gyermekkép tölt meg élettől és teszi igazán színessé. Szakemberképünk összecseng az Alapprogrammal, mely hangsúlyozza, hogy a kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. Életkoruknál fogva a bölcsődés gyermekek utánpótlás útján, cselekvésbe ágyazottan tanulnak. Minden, amit a kisgyermeknevelő tesz, mond, minta a gyermek számára. Minta a család számára is. A bölcsődei nevelés középpontjában elsősorban a kisgyermek áll. Ideális esetben a bölcsőde és a család egymást erősítve gondoskodik a gyermekről. Ennek legfőbb mozgatórugója az a kisgyermeknevelő, aki:

- elfogadó, érzelmi melegséggel, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, magas szintű társas készségekkel bír,
- reflektív pedagógusként képes a nevelő-gondozó tevékenységével kapcsolatos önreflexióra és önkorrekcióra,
- rendelkezik kellő önismerettel, tisztában van személyiségének sajátosságaival, reálisan értékeli szakmai felkészültségének szintjét, erősségeit és gyengeségeit, a fejlődés érdekében tudatosan tervezi saját szakmai jövőjét,
- felelősséget vállal a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért,
- védelmező, tudja, hogy minden kisgyermek egyedi és meg nem ismételtető individuum, akit koránál fogva különleges védelem illet meg,
- elkötelezetten vállalja a gyermekek védelmét,
- derűs, pozitív életszemléletével, vidám derűs személyiségével erősíti mind a szakmai kollektívát, mind a gyermekcsoportot,
- megújulásra képes, felismeri magán az elfáradás jeleit és felelősen keresi az önmaga számára hatékony erőforrásokat,
- kommunikációjával ablakokat tár ki és nem falakat épít, felelősséggel gyarapítja kommunikációs eszköztárát és működteti a különböző kommunikációs felületeket.

Egy induló bölcsőde esetében kiemelt felelősséggel bír a szakemberek kiválasztása. A kiválasztott szakemberekre nem csak a gyermekek gondozásának és nevelésének felelőssége hárul, hanem a településen még teljesen új ellátási forma megismertetése és megszerettetése, a bizalmi kapcsolat kiépítése az intézmény és a családok között.

Ezt a folyamatot két fő vonal támogatja:

- Az új szakmai közösség kialakítását segíti az a tény, hogy szakembergárdánk egy része kisgyermeknevelőként korábban is az Egyesített Bölcsődei Intézmény más tagintézményeiben dolgozott. Tapasztalt szakemberként ők nyújtanak segítséget azoknak az új kisgyermeknevelőknek, akik pályakezdőként, vagy csak új dolgozóként kezdik meg munkájukat az új bölcsődében. Szerepük mintaadóként és mentorként egyaránt meghatározó.
- Szakembereink kiválasztása során mindenkor fontos etikai elv, hogy a kiválasztott kisgyermeknevelők elkötelezettnek mutatkozzanak.

Az új és régi kisgyermeknevelők, valamint a technikai dolgozók esetében is elengedhetetlen az intézményi szocializáció támogatása, hisz az új bölcsődében új



munkahelyi közösség jön létre. Az Intézmény szervezeti kultúrájába beilleszkedve, az Intézmény szakmai célkitűzéseire csatlakozva kívánunk friss színfoltként jelen lenni a bölcsődei szolgáltatás palettáján. Ennek fontos kapcsolattartási láncszemei a tagintézményvezető mellett az intézmény koordinátorai lesznek, akik a szakmai információáramlást biztosítják a tagintézmény és az Igazgatóság között.

A Göncy Pál Utcai Tagintézmény szervezeti kultúrájának kiépítésén egy olyan komplex rendszer kiépítését értjük, mely magában foglalja:

- a munkakultúra kialakítását („Igy dolgozunk mi!”),
- sajátos, ránk jellemző, minket meghatározó szokások és események, hagyományok, programok megteremtését,
- a kezdeti lépésektől felhalmozott ismereteink, tapasztalataink, értékeink megőrzését.

## **7.2. Képzés, továbbképzés, önképzés**

Az Európai Unió által megfogalmazott elvárásokkal összhangban a szakemberképzés tekintetében mindinkább szemléletváltás történik, melynek értelmében nagy hangsúlyt kap az életen át tartó tanulás. A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet előírásai szerint kisgyermeknevelőink szakmai továbbképzéseken kötelesek részt venni. A továbbképzési kötelezettség teljesítéséhez szükséges adminisztratív (OJKF rendszer regisztrálás, nyilvántartási szám kérés) és továbbképzési tervezési feladatok a tagintézményvezető feladatköre.

A szakemberek képzését, továbbképzését egész életen át tartó folyamatnak tekintjük bölcsődénkben. Az éves továbbképzési tervnek megfelelően, a kisgyermeknevelők folyamatosan vesznek részt szociális továbbképzéseken a végzettségüknek megfelelően. A minősített továbbképzések lehetőségeit a kreditpontok megszerzése céljából rendszeresen figyelemmel kísérjük. Szakembereiknek lehetőségük van kiválasztani azt a képzést, ami számukra valóban segítő, előrevivő tartalommal bír, reagál a szakmai szükségletükre. Törekszünk olyan továbbképzéseket felkutatni, melynek ismeretanyaga segíti szakmai célkitűzéseink magas szinten történő megvalósítását.

## **8. A bölcsőde kapcsolatrendszere**

### **8.1. Kapcsolattartás a családokkal**

A szülők és az intézmény közötti kapcsolattartást több formában, személyesen és online lehetőségek kihasználásával szeretnénk biztosítani.

Célunk, hogy a működésünkről és szakmai munkásságunkról első kézből adjunk át információkat és ezáltal együttműködő bizalmi kapcsolatot építsünk ki a családokkal.

A bölcsődénkbe járó családokkal partneri kapcsolatot kívánunk kialakítani. Bízunk benne, hogy ezzel megteremtjük a belénk vetett bizalom érzését és a családokkal nem külső szemlélőként, hanem együttműködő szereplőként tudunk tekinteni egymásra.

## **A szülőkkel történő hagyományos kapcsolattartási formáink:**

### **Családlátogatás:**

A beszoktatást megelőzően az egyik legfontosabb találkozás a család és a kisgyermeknevelők között. Fontos számunkra, hogy a családok minél pontosabb és átfogóbb képet kaphassanak munkánkról és nekik is lehetőségük legyen beszélgetni, minden olyan segítő információt megkapni, ami átsegíti őket a bölcsődébe kerülés kezdeti félelmein és nehézségein. Elismerjük és előtérbe helyezzük a család kompetenciáját, hatékony nevelői magatartással mintát közvetítünk, közösségi élményeket biztosítunk. Olyan programokat szervezünk, amelyek lehetőséget adnak a szülővel történő személyes találkozásokra, nevelési, gondozási kérdések megbeszélésére.

### **Szülői értekezlet:**

Egy nevelési éven belül legalább két alkalommal megszervezett szülői értekezlet a személyes információ átadását segíti az aktuális bölcsődei eseményekről, változásokról (pl. bölcsődekezdést megelőzően, vagy óvodába átmenet előtt).

### **Szülőcsoportos beszélgetés:**

Célja, hogy a kisgyermeknevelők a szülők számára biztonságos kommunikációs közegben adják át tudásukat és tapasztalataikat, megerősítve őket nevelési kompetenciáikban. Olyan beszélgetéseket tervezünk, amelyek lehetőséget adnak a szülőkkel történő személyes találkozásokra, nevelési, gondozási kérdések, kihívások megbeszélésére. A csoportos beszélgetések nagyszerű alkalmak a szülők közötti kapcsolatok mélyítésére és tapasztalok átadására.

### **Fogadóóra:**

Előre egyeztetett, kijelölt időpontban személyes és egyéni beszélgetésre ad lehetőséget. Természetesen ezen túlmenően is állunk a szülők rendelkezésére.

### **Faliújság:**

A szülők megfelelő tájékoztatására szolgáló információközlési eszköz. A faliújságon általános információk találhatóak (házirend, napirend, étlapok, gyermekjogi képviselő személye és elérhetősége), valamint információk a csoport aktualitásairól, életéről.

### **Családi füzet:**

Egy a kisgyermeknevelő és szülők közötti kölcsönös tájékoztatásra és gondolatmegosztásra teret adó dokumentáció, mely a bölcsődés évek után nagyszerű memoárja a kisgyermek fejlődésének, megélt tapasztalatainak. Fontos, hogy egyéni legyen és tükrözze a család és a kisgyermek közötti interakciót.

### **Információ átadás érkezéskor és hazamenetelkor:**

Személyes kapcsolattartás, mely rövid, de tartalmas, a gyermekkel kapcsolatos információk megosztására alkalmas. Reggel a szülő tájékoztatja a kisgyermeknevelőt a gyermekkel kapcsolatos délutáni, éjszakai általa fontosnak tartott eseményekről. Délután a kisgyermeknevelő számol be a szülőnek részletesen a gyermekkel kapcsolatos, a bölcsődében történt eseményekről.

**Nyílt napok/hetek:**

A nyílt napok nagyszerű lehetőséget biztosítanak arra, hogy az intézmény működését és a gyermeket körülvevő bölcsődei környezetet személyesen is megismerhessék az érdeklődő családok.

A jövőbeli családok, szülők emellett a bölcsőde szellemiségéről, hangulatából is ízelítőt kapnak. Megismerkednek a szakdolgozókkal és a felvetődő kérdéseikre választ kapva segítjük őket abban, hogy képet kapjanak a bölcsődei ellátás sajátosságairól, feltételeiről.

**A családokkal tervezett közös programok:**

- Családokkal közös környezetvédő és hagyományápoló programok
- Családok Hete programsorozat
- Jeles napok megünneplése közösen a családokkal (pl. Húsvét, Karácsony, Gyereknapi).

Programjainkra várjuk szeretettel a gyermekek családját, nagyszüleit. Bízunk benne, hogy a közös öröm és ünneplés hangulata a családok számára a beavatottság, összetartozás élményét adja. Elismerjük és előtérbe helyezzük a család kompetenciáját, hatékony nevelői magatartással mintát közvetítünk, közösségi élményeket biztosítunk.

**Online kapcsolattartási lehetőségek maximális kihasználása:**

A hagyományos kapcsolattartási formák mellett a jelen kor igényeihez igazodva törekszünk a szülők számára a könnyebb és rugalmasabb, valamint gyorsabb információelérést az online terek adta lehetőségekkel biztosítani. Ennek elsődleges és legfőbb színtere a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye honlapja, ([www.debrecenibolcsik.hu](http://www.debrecenibolcsik.hu)) ahol minden fontos és lényeges információról naprakészen tájékozódhatnak az érdeklődő családok.

**8.2. Együttműködés az Egyesített Bölcsődei Intézmény tagintézményeivel**

A Gönczy Pál Utcai Tagintézmény, mint új intézmény, a nyitást követő időszakban nagy hangsúlyt fektet a már működő tagintézmények közé való beilleszkedésre. Bölcsődénk Debrecen-Józsa városrészben való elhelyezkedése némileg „izolálttá” tehetné a működést, de természetesen minden szakmai munkacsoportos és koordinációs megbeszélésen aktívan részt kívánunk venni, melyen inspirálódunk a már működő intézményektől, valamint szakmai kapcsolatokat építhetünk. Az Egyesített Bölcsődei Intézmény által szervezett szakmai továbbképzések és események aktív szereplőivé szeretnénk válni.

Becsatlakozás a meglévő központ által szervezett szakmai alkalmakba:

- Vezetői értekezlet
- Koordinátori megbeszélés
- Munkacsoportok
- Újak köszöntése
- Szakmai továbbképzések, kirándulások stb.

### **8.2.1 Kapcsolattartás egyéb intézményekkel:**

#### *Debreceni Intézményműködtető Központ (DIM)*

A DIM-mel, mint gazdasági szervezettel és üzembentartó, karbantartó feladatokat ellátó intézménnyel a bölcsőde zavartalan működése érdekében e-mailes és telefonos a kapcsolattartás.

#### *A Magyar Bölcsődék Egyesülete*

A Magyar Bölcsődék Egyesületével, mint országos módszertani feladatot ellátó szervezettel rendszeres a kapcsolattartás, együttműködés, segítségkérés és adatszolgáltatás a bölcsőde szakmai érdekvédelmének, az ellátás színvonalának folyamatos, az igényekhez igazodó emelése érdekében. Szakmai konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel.

### **8.3. Kapcsolat a Gönczy Pál Utcai Óvodával**

Az óvoda az újonnan létrehozott bölcsőde közvetlen szomszédságában van. Az indulástól kezdve elsődleges a jó és együttműködő munkakapcsolat kialakítása. Feltételezve, hogy a Gönczy Pál Utcai Tagintézmény bölcsődéseit később ebbe az óvodába fogják a szülők beíratni, egymás munkáját, a környezeti neveléshez kapcsolódó programját figyelemmel kísérve kívánunk együttműködni.

Biztosítjuk, hogy a munkatársak és gyerekek (kisgyermeknevelők-óvodapedagógusok- gyermekek) egymást megismerjék és optimális körülmények álljanak rendelkezésre a bölcsődéből óvodába való átmenet zökkenőmentesebbé tételéhez.

A Gönczy Pál Általános Iskolával szintén kapcsolatot kívánunk tartani. Várhatóan lesznek olyan igénybe vevő családjaink, akiknek a nagyobb gyermeke a szomszédos óvodába, vagy általános iskolába fog járni. A családok számára biztosítani kívánjuk azt a megnyugtató érzést, hogy az egy helyen lévő nevelési és oktatási intézmények jó kapcsolatot ápolnak egymással.

### **8.4. A gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepünk**

A gyermek veszélyeztetésének megelőzése vagy a már kialakult veszélyeztetés megszüntetése érdekében, mint jelzőrendszeri tag, jelzési kötelezettségünket betartva élünk jelzéssel a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja felé.

## **9. A tájékoztatás helyi módja**

Bölcsődénk nyitott intézmény. Az érdeklődő szülőknek lehetőségük van betekinteni bölcsődénk életébe (előre jelzett és egyeztetett időben és módon).

Ezen túlmenően az alábbi tájékozási lehetőségeket kínáljuk:

- Bölcsődei felvételi eljárás menetét az intézmény honlapján közzéteszi.
- Nyílt nap, melynek során a szülők betekintést nyerhetnek a bölcsődébe és tájékoztatást kapnak az igénybevétel módjáról, feltételeiről.
- Bölcsődénkben a felvételi eljárás utáni beiratkozás során a szolgáltatásról a szülők írásban (házirend) és szóban (személyes beszélgetés, szülői értekezlet) is tájékoztatást kapnak.

A tájékoztatás tartalmazza:

- az ellátás tartalmát és feltételeit;
- az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját;
- a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit;
- a panaszjog gyakorlásának módját, jogorvoslatát;
- az érdekképviselő működését;
- a fizetendő személyi térítési díjat;
- térítési díj kedvezmények igénybevételének lehetőségeit, módját

A bölcsődei ellátásról, a nyílt napokról, a fogadóórákról szóló tájékoztatás az intézményben található hirdetőtáblán, a működtetett online felületeken, és a [www.debrecenibolcsik.hu](http://www.debrecenibolcsik.hu) honlapon érhető el.